

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Departament Obywatelstwa i Repatriacji

DOiR-I-094-4/2025

Warszawa, 2 października 2025 r.

Informacja o wynikach kontroli na temat: *Prawidłowość potwierdzania posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego oraz uznawania za obywatela polskiego w Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Gdańsku.*

I. Podstawa prawna

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹

II. Tryb kontroli

Kontrola została przeprowadzona przez Departament Obywatelstwa i Repatriacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w trybie zwykłym, zgodnie z *Planem kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2025*.

III. Termin kontroli

od 10 kwietnia 2025 r. do 3 czerwca 2025 r.,

IV. Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:

- 1) Prawidłowość i terminowość rozpoznawania spraw o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego.
- 2) Prawidłowość i terminowość rozpoznawania spraw o uznanie za obywatela polskiego.
- 3) Sprawowanie nadzoru nad rozpoznawaniem spraw o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego oraz o uznanie za obywatela polskiego, w tym zapewnienie rozwiązań organizacyjnych gwarantujących należyłą realizację zadań.

V. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2024 r.²

VI. Ustalenia kontroli – ocena kontrolowanej działalności

Działania Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku w zakresie realizacji zadań związanych z potwierdzeniem posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego oraz uznaniem za obywatela polskiego ocenia się **pozytywnie mimo stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości**.

Pozytywną ocenę uzasadniają: wnikliwe prowadzenie postępowań wyjaśniających i dokładanie należytej staranności przy gromadzeniu materiału dowodowego w

¹ t.j. Dz.U. z 2020, poz. 224.

² Badaniami kontrolnymi objęte zostały również zdarzenia i dokumenty sprzed 1 stycznia 2023 r. i po 31 grudnia 2024 r. w przypadkach, gdy miały one wpływ lub miały związek z zagadnieniami będącymi przedmiotem kontroli, a ich wyłączenie z kontroli nie pozwoliłoby na ocenę kontrolowanej działalności.

badanych sprawach. Przed wydaniem decyzji o uznaniu cudzoziemca za obywatela polskiego szczegółowo i rzetelnie badano spełnienie przesłanek ustawowych z uwzględnieniem wagi podejmowanych w tym zakresie rozstrzygnięć.

Przestrzegano, co do zasady, wymogów związanych z prowadzeniem postępowań administracyjnych określonych na gruncie ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

Niemniej jednak, za nieprawidłowe uznano:

1. błędne zastosowanie przepisu art. 64 Kpa, jako wezwanie do uzupełnienia wniosku o uznanie za obywatela polskiego o dokumenty niezbędne do prawidłowego ustalenia stanu faktycznego i prawnego sprawy dotyczących uznania za obywatela polskiego w trybie przepisu art. 30 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009r. o obywatelstwie polskim
2. niedotrzymanie terminów załatwiania spraw, wynikających z przepisu art. 35 kpa,
3. brak w poszczególnych kontrolowanych aktach realizowania przez organ obowiązku o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 RODO, poprzez dołączenie stosownej klauzuli informacyjnej przy pierwszej czynności skierowanej do strony.
4. brak weryfikacji skuteczności doręczania rozstrzygnięć przekazywanych stronom

Stwierdzono jednostkowy przypadek niewypełnienia obligatoryjnego obowiązku określonego w art. 79a kpa, zgodnie z którym w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, organ administracji publicznej informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań jest obowiązany do wskazania przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wystąpienia informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony.

Ustalono, iż w jednostkowych sprawach Wojewoda Pomorski nie prowadził metryki sprawy, zgodnie z wymogami określonymi w art. 66a kpa. Powyższego uznano za uchybienie nie wpływające na tok i wynik postępowania administracyjnego.

Pozytywnie oceniono obszar związany ze sprawowaniem nadzoru nad rozpoznawaniem spraw o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego oraz o uznanie za obywatela polskiego, w tym zapewnieniem rozwiązań organizacyjnych gwarantujących należytą realizację zadań.

Stwierdzone wyżej nieprawidłowości i uchybienia nie miały negatywnego wpływu na poziom wykonywanych zadań realizowanych w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

VII. Wnioski i zalecenia pokontrolne

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia funkcjonowania Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku wnoszę o:

1. Zagwarantowanie pełnej realizacji zasady czynnego udziału strony w postępowaniu poprzez wskazywanie - zgodnie z art. 79a kpa - przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wystania informacji spełnione lub wykazane.
2. Podjęcie działań zmierzających do załatwiania spraw w wyznaczonych terminach, zgodnie z art. 35 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz zawiadamiania stron o każdym przypadku niezakończono sprawy w terminie z podaniem przyczyny zwłoki, wskazaniem nowego terminu załatwienia sprawy oraz pouczeniem o prawie do wniesienia ponaglenia.
3. W sprawach o uznanie za obywatela polskiego nie stosowanie przepisu art. 64 Kpa, jako wezwania do uzupełnienia wniosku o uznanie za obywatela polskiego o dokumenty niezbędne do prawidłowego ustalenia stanu faktycznego i prawnego sprawy dotyczących uznania za obywatela polskiego w trybie przepisu art. 30 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009r. o obywatelstwie polskim
4. Realizowanie przez organ obowiązku o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 RODO, poprzez dołączenie stosownej klauzuli informacyjnej przy pierwszej czynności skierowanej do strony.
5. Dokonywanie systematycznej weryfikacji skuteczności doręczania rozstrzygnięć przekazywanych stronom
6. Prowadzenie we wszystkich sprawach metryki zgodnie z wymogami określonymi w art. 66a kpa